

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 17/18

Kunskapsskolan Nacka

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i Likabehandlingsplanen.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

FN:s Barnkonvention

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus.

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet.

Den talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd

Fastställd av: **Rektor, Christopher Adermark**

Upprättad: September 2016

Senast reviderad: September 2017

Gäller t.o.m : September 2018

Mål

Skolans mål är att varje elev:

- Kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga reflektioner respekterar andra människors egenvärde
- Tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor
- Kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen
- Visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska:

- Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
- I sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- Aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper
- Visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Kunskapsskolans värderingar

Alla människor är olika

Alla människor är olika och lär på olika sätt och i olika takt. Det är vår uppgift att möta detta. Hos oss ska varje elev oberoende av förutsättningar ha rätt till personliga utmaningar varje dag. Vi ser inte någon konflikt mellan elevernas självklara rätt att få en undervisning anpassad efter deras behov och förutsättningar, och de vuxnas auktoritet och lika självklara rätt och skyldighet att vägleda eleverna.

Utmanande mål och tydliga krav

Varje elev ska med stöd från engagerade, kunniga och stöttande lärare, och genom egen vilja, hårt arbete och målmedvetenhet kunna tänja sina gränser och lära sig mer än vad han eller hon trodde var möjligt. Vi lyfter fram goda prestationer som föredömen.

Vi ser ingen konflikt mellan lust och krav, hårt arbete och glädje, självständigt lärande och ordning och reda.

Bildning

Vi ska ge eleven kompetens att leva och verka i det moderna samhället med ständigt nya utmaningar och fler och svårare val. En viktig del av denna kompetens utgörs av bildning. Bildning ger förmågan att se sammanhang och mönster, förstå och tolka skeenden, fatta beslut och välja, och en drivkraft att hela tiden fördjupa och bredda sin kompetens..

Livet blir vad jag gör det till

En viktig del av kompetensen är personlig utveckling. Vi ska ge eleven en grund för personlig utveckling där självdisciplin, självkänedom, ansvarskänsla och tillit till den egna förmågan lägger grunden för ett konstruktivt förhållningssätt vars kärna är att livet blir vad jag gör det till.

Rätten till likabehandling

På Kunskapsskolan i Nacka ska såväl vuxna som elever, verka för ett arbetsklimat där alla respekterar varandra. Skolan skall arbeta målinriktat för att främja alla elevers lika rättigheter och arbeta förebyggande mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolan skall vara en skola där alla elever är respekterade och har samma möjligheter

Rätten till likabehandling är en grundläggande rättighet och är lagstiftad. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling skall finnas med i skolans dagliga arbete och vara känd av alla som verkar där, medarbetare, elever och föräldrar. Vi arbetar ständigt för att skapa en trygg miljö där studieresultatet inte är det enda viktiga, den psykosociala hälsan hos eleverna sätts högt i fokus och tanken är att eleverna ska komma till Kunskapsskolan och känna sig glada och trygga.

Kränkningar, trakasserier, diskriminering och mobbning

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt en eller upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (T.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (T.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (T.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bild (T.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld.

Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning. Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering. Det finns även behandling som är brottslig handling, såsom olaga hot, misshandel och ofredande.

Skyldighet att utreda

Om det kommer till skolans kännedom att någon elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten, är skolan skyldig att utreda. Det regleras i skollagen.

Anmälningsskyldighet

I skollagen regleras det att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Lokal handlingsplan Kunskapsskolan Nacka

Främjande insatser

Vårt mål är att främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, religion, ålder eller etnicitet.

Vårt ansvar är att all personal ska ha kunskap och möjlighet att kunna diskutera begrepp kopplat till likabehandlingsarbetet. För att kunna uppnå detta ska det ständigt föras en diskussion om dessa begrepp i arbetslagen, på våra handledningsmöten och vid alla de tillfällen möjligheten finns att diskutera. Arbetet ska ske kontinuerligt under hela läsåret.

<u>Främjande arbete</u>	<u>Genomförande/ ansvar:</u>	<u>Uppföljning:</u> Notera när/hur/utfall
Informera	Nya elever och föräldrar informeras om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling med hjälp av hemsidan och föräldramöten. Vid samtliga utvecklingssamtal varje läsår aktualiseras planen i samband med att kontraktet mellan elev och skola och föräldrar och skola upprättas. (Handledaren)	Årskurs 6
Informera	Nyanställda medarbetare informeras om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling i samband med introduktionen på skolan. (Rektor)	Sker efter det att planen är uppdaterad runt v.44
Acceptera	Vid skolstart intygar nya elever och föräldrar att de tagit del av och godkänt skolans trivselregler. (Handledaren)	År 6
Uppmärksamma	Alla medarbetare på skolan har ansvar att särskilt uppmärksamma alla former av trakasserier och kränkande behandling och för att ordningsreglerna följs (Alla medarbetare)	Löpande under hela läsåret
Uppmärksamma	Särskilt se över riskområden i skolan. Områden som bedöms som riskområden är toaletterna, trapputrymmena i källaren, elevskåpsområdet utanför hemkunskapen och övre matsal	Löpande under hela läsåret.

	Utomhus, runt fotbollsplan/basketplan. (Alla medarbetare)	
Agera	Genom att reagera snabbt på varje form av trakasserier och kränkande behandlingar visar skolan att detta är något som inte tolereras. (alla medarbetare)	Löpande under hela läsåret.
Friendsverksamhet	Friendsarna består av både elever och vuxna representanter från elevhälsoteamet. Friendsarna arbetar särskilt med frågor kring trakasserier och kränkande behandlingar. Friendsarna träffas minst en gång i månaden, arbetet leds av kurator och biträdande rektor. (Rektor, bitr.rektor, kurator)	Löpande under hela läsåret.
Elevskyddsombud och skyddsombud	Skolan har fem elevskyddsombud i årskurs 7-9. Eleverna kan anmäla till elevskyddsombudet som är en representant från lärarna. (Skyddsombud, elevskyddsombud)	

Förebyggande åtgärder

För att förebygga att kränkande behandling sker på skolan är det skolans uppgift att tillsammans med eleverna utforma den skolmiljö vi vill eftersträva. Genom närvarande vuxna, tydlighet och engagemang från elever och personal kommer Kunskapsskolans hantering av kränkande behandling hanteras på ett korrekt och uttömmande sätt.

Förebyggande arbete	<u>Genomförande/ ansvar:</u>	<u>Uppföljning:</u> Notera när/hur/utfall
Värderingsövningar	Genomförs basgruppsvis och årskursvis på samlingstid och på friendsdagar. Värderingsövningarna syftar till att träna var och en att ta avstånd från att andra människor utsätts för diskriminering och kränkande behandling. (Handledaren)	Löpande under skolåret. Kuratorn stödjer särskilt år 6 arbetslag med uppstarten i år 6.
Kursarbetet	I samband med att kurserna tangerar aktuella teman, såsom t.ex. sexuell läggning, religion, etnicitet. Gruppdiskussioner, värderingsövningar etc. (Kursläraren)	
PH-samtalen	Individuella samtal utifrån nuläget för varje elev en gång per vecka. (Handledaren)	Varje vecka
Basgruppsamlingar	Diskussion i gruppen utifrån nyheter, händelser i vardagen eller andra aktuella teman som berör vårt förhållningsätt gentemot varandra. (Handledaren)	Varje vecka
Information om planen mot diskriminering och kränkande handling	Alla elever informeras om planens innehåll. (Handledare)	HT 2017 VT 2018, uppdatering
Temadagar	Lärare och elever anordnar gemensamhetsskapande aktiviteter, såsom Nackakampen, Friendsdagar och trivseldagar (Alla medarbetare och elever)	Löpande under året
Kartläggning Riskområden	Elevskyddsombud och rektor går runt i skolan och synliggör riskområden	HT 2017, VT 2018
Utbildning och Information om Elevskyddsombud	Elevskyddsombuden utbildas av skyddsombud varje år. Skyddsombuden informerar eleverna om sitt arbete.	HT 2017, VT 2018
Elevenkäter	Enkäter utförs om elevernas trygghet och trivsel	HT 2017, VT 2018
Elevhälsoteam	Elevhälsoteamet träffas varje vecka och har en nära kommunikation med arbetslagen. Elevhälsoteamet finns för att skapa trygghet och välmående hos alla elever. I elevhälsoteamet ingår rektor, bitr.rektor, specialpedagog, kurator, skolsköterska och skolläkare.	Löpande under året.

Rutiner för akuta situationer

Alla som på skolan får kännedom om någon form av kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen samt tar ansvar för att informera respektive basgruppshandledare som i sin tur har skyldighet att informera någon inom elevhälsoteamet: rektor, biträdande rektor, skolkurator, skolsyster eller specialpedagog. När en kränkning uppmärksammas ska ett ärende upprättas. Rektor meddelas alltid. Alla samtal ska dokumenteras och sparas. Samtal ska i den mån det går utföras av två vuxna.

Utredningsgång

1. Berörd personal hanterar problemet i akutstadiet, basgruppshandledaren för respektive elev ska informeras snarast. Är det elev som upptäcker kränkningen ska denna informera närmaste vuxna.
2. Basgruppshandledaren informerar rektorn och någon inom elevhälsoteamet.
3. Basgruppshandledaren gör en bedömning tillsammans med rektor och elevhälsoteamet om hur ärendet ska hanteras vidare.
4. Enskilt samtal med den elev som utsatts för den kränkande behandlingen.
5. Enskilt samtal med den elev/ de elever som utför kränkningen.
6. Samtal med kamrater eller andra som fanns i närheten när kränkningen inträffade.
Tillvägagångssättet för samtalen anpassas efter problematik och individ.
7. En individuell plan ska dokumenteras och upprättas för varje enskilt fall.
Basgruppshandledaren kontaktar respektive elevs vårdnadshavare och informerar om den individuella planen som upprättats.
8. Senast efter 1-2 veckor ska ett uppföljande möte genomföras med alla inblandade för att utreda om kränkningen har upphört. En skriftlig sammanfattning görs och ärendet avslutas. Vårdnadshavare blir efter avslutat ärende informerade om aktuella situationen.
9. Om kränkningen fortsätter trots ovanstående åtgärder vidtagits, överlämnas ärendet till rektor som då ansvarar för fortsatt hantering.
10. Rektorn anmäler alla kränkningar till huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

När någon på skolan uppfattar att en elev kränks av personal är det personen som uppfattade kränkningens skyldighet att:

1. När en vuxen kränker ett barn har en som kollega/chef skyldighet att reagera och påtala hur en uppfattat situationen på ett icke konfronterande sätt. Samtalet bör ske samma dag.
2. Rektor informeras om situationen och rektorn genomför skyndsamt samtal med de inblandade parterna och andra som kan lämna information i ärendet.
3. Rektorn informerar elevens vårdnadshavare samma dag som samtalet skett.
4. Rektorn gör en bedömning och beslutar i samråd regionchef och HR chef vilka åtgärder som bör göras.
5. Finns behovet ska eleven erbjudas stöd av elevhälsan.

Förslag på andra åtgärder som kan vidtas vid diskriminering, trakasserier, kränkande behandling:

- Stödjande samtal med den som utsatts för diskriminering eller kränkning
- Samtala med den/de som utfört handlingarna. Samtalen kan ledas av rektor, personlig handledare, elevhälsopersonal tillsammans eller var för sig, beroende på aktuell situation. För omyndiga elever kan det vara aktuellt att vårdnadshavare deltar.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar vårdnadshavare, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Eventuell polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Är det fråga om en lärare eller annan anställd som kränker elever kan även arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälnings åtgärder och resultat.

Nulägesanalys/kartläggning utifrån uppföljningen av likabehandlingsplanen läsåret 16/17

Kartläggningen görs utifrån följande underlag:

- De årliga enkätundersökningarna om klimatet i skolan där det bl.a. ställs frågor om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandlingar förekommer
- Handledarsamtalen, där den personliga handledaren särskilt skall uppmärksamma om eleven kan vara utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandlingar
- Rapport från elevhälsoteam

Utvärdering av läsåret 2016-2017

Frågeställning	2017	2016
Jag känner mig trygg i skolan	84%	91%
Jag trivs i skolan	77%	84%
Det är bra stämning på min skola?	68%	83%
På min skola behandlar eleverna varandra med respekt	58%	73%
De vuxna på min skola tar ansvar för att alla ska bli behandlade med respekt	64%	79%
Jag vet vem som är elevskyddsombud på min skola	33%	46%

Skolan får sämre utfall på alla frågeområden vilket är bekymmersamt. Trots att siffrorna fortfarande är relativt höga när det gäller trygghet och trivsel och att vi ligger över snittet för Kunskapsskolan i några av frågorna kan vi inte känna oss nöjda. Vi hade under läsåret 16/17 några händelser på skolan som kan ha påverkat resultaten negativt samt att eleverna upplevde att de vuxna på skolan inte gjorde och sa ifrån på samma sätt till de elever som inte följde bla trivselregler.

För att ytterligare förbättra arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling kommer vi under året fokusera på att höja kvaliteten på de insatser vi gjort tidigare. Även om stämningen har sjunkit tycker eleverna att det förekommer mycket lite trakasserier och kränkningar under läsåret 16/17. Vi kommer under läsåret 17/18 arbeta mer kontinuerligt med planen för diskriminering och kränkande behandling. En kortversion av planen tas fram för att den ska bli mer överskådlig och lättillgänglig för elever såsom vuxna.

Diskussionsmaterial och övningar tas fram av kuratorn som alla basgrupper genomför under

samlingar och Friendsdagar. Planen tas upp och diskuteras på APT och stormöten löpande under året så att alla medarbetare känner sig trygga med hur vi gör. Vi har till läsåret 17/18 arbetat om strukturen något för elevhälsans arbete för att lättare kunna återkoppla till arbetslagen och därigenom fånga upp eventuella händelser.

3. Översikt av åtgärder som behövs

- Ta upp frågan regelbundet på PH-samtal
- Gå igenom EHT rutiner med alla medarbetare vid terminsstart.
- Göra Friendsare ännu mer tydligare
- Motivera eleverna att studera samt strukturera lärarnas tid så att de finns tillgängliga i alla korridorer.
- Göra elever delaktiga i planerna på friendsdagar och morgonsamlingar och synliggöra detta arbete för alla elever.
- Alla elever görs delaktiga i utförandet av planen mot diskriminering och kränkande behandling.

4. Redogörelse för åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året

- Alla vuxna ska reagera direkt på alla former av kränkningar.
- Genomgång av EHT rutiner med alla medarbetare i samband med genomgång av kränkande behandlingsplanen.
- Arbetslagsledaren påminner en gång i månaden om att vi tar upp frågan på PH-samtalet
- På arbetslagen definiera vilka elever vi vuxna tror känner sig utanför eller mobbade. Alla elever tillfrågas direkt om de uppfattar att de blir diskriminerade, trakasserade eller kränkta. (Minst en gång i månaden)
- På friends lyfts det om elever eller händelser kan vara orsak till oro.

5. Uppföljning

- Samtliga överenskommelser som i enskilda fall träffats med de inblandade skall följas upp kontinuerligt.
- Studiemiljön skall undersökas i de årliga elevenkäterna där frågor ställs om diskriminering, trakasserier och kränkande behandlingar.
- Uppföljning av vidtagna åtgärder skall ske i följande års plan och i kvalitetsredovisningen.
- Enskilda fall skall utvärderas genom uppföljande samtal med elever (i förekommande fall även med deras vårdnadshavare) som utsatts eller som utsatt andra för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandlingar.
- Resultatet av samtliga utvärderingar skall ligga till grund för vilka eventuella nya åtgärder och målsättningar som skall tas med i nästa års plan.
- Alla elever går igenom planen mot diskriminering och kränkande behandling med sin handledare på samlingstid under hösten.